

Ο Μ Ι Λ Ι Α
ΤΗΣ Α.Θ.ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
κ.κ. Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Υ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΙΝ ΕΠΙ ΤΗ 90ῃ ΕΠΕΤΕΙῶ ΑΠΟ ΤΗΣ
ΑΝΑΚΗΡΥΞΕΩΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ ΤΗΣ ΕΝ ΦΙΛΛΑΝΔΙΑ
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΕΝ Τῶ ΙΕΡῶ ΝΑῶ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (ΟΥΣΠΕΝΣΚΥ)
ΕΛΣΙΓΚΙΟΥ
(12 Σεπτεμβρίου 2013)

Ἱερώτατε καί προσφιλέστατε ἀδελφέ ἅγιε Καρελίας καί πάσης
Φιλλανδίας κύριε Λέων,
Ἱερώτατοι καί Θεοφιλέστατοι ἅγιοι ἀδελφοί,
Ἐκλεκτή, εὐλογημένη καί θεοφιλῆς ὁμήγουρις,

«Χαίρετε σὺν Κυρίῳ πάντοτε. [...] Ὁ ἐν Θεῷ ὢν, αἰεὶ χαίρει» (Ἱεροῦ
Χρυσοστόμου, Εἰς Φιλιππησίους ΙΔ΄, Ρ.Γ. 62,283).

Ὅταν τὸ ἔτος 1923, τὸ Κράτος τῆς Φιλλανδίας καί ὁ τότε ἐν αὐτῷ
κλῆρος καί λαός τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀπηυθύνθησαν εἰς τὸν ἐκ
τῶν προκατόχων ἡμῶν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Μελέτιον τὸν Δ΄, καί
ἐζήτησαν κανονικὴν ἐκκλησιαστικὴν προστασίαν καί «ἀναφοράν»,
λόγω καί τῆς ρευστῆς καταστάσεως τῶν εὐρυτέρων πολιτικῶν
πραγμάτων τῆς γεωγραφικῆς ταύτης περιοχῆς, ὡς ἔπραξε καί ἡ
γειτονικὴ χώρα τῆς Ἑσθονίας διὰ τὴν ἰδίαν τοπικὴν αὐτῆς Ὁρθόδοξον
Ἐκκλησίαν, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐμελέτησε τὴν ἔκκλησιν
ταύτην καί χρώμενον τῇ εὐθύνῃ καί τῷ ἐκ τῶν θείων καί ἱερῶν
κανόνων καί τῆς παραδόσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί τάξεως
δικαιώματι αὐτοῦ ἐξαπέλυσε Πατριαρχικὸν καί Συνοδικὸν Τόμον καί
ἀπένειμεν εἰς αὐτὴν τὸ αὐτόνομον ὑπὸ συγκεκριμένους καί ρητοὺς
ὄρους καί προϋποθέσεις. Παρεχώρησε δηλαδή τὸ αὐτοδιοίκητον εἰς
τὴν ἐν ἀκμῇ σήμερον εὐρισκομένην καί πορευομένην τοπικὴν ταύτην
Ἐκκλησίαν τῆς Φιλλανδίας, τὴν τελοῦσαν ὑπὸ τὴν ποιμαντορικὴν
εὐθύνην καί στοργικὴν μέριμναν τῆς ὑμετέρας ἀγαπητῆς Ἱερότητος,
ἀδελφέ ἅγιε Καρελίας καί πάσης Φιλλανδίας κύριε Λέων.

Τὸ καταστατικὸν ἐκεῖνο ἐκκλησιαστικὸν κείμενον, ὁ
Πατριαρχικὸς Τόμος, προβλέπει, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι «ἐπειδὴ καί ἡ ἐν

τῷ νεοσυστάτῳ κράτει τῆς Φιλλανδίας Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία διά τε τάς ἐπελθούσας νέας πολιτικάς κατ' αὐτήν συνθήκας... διατελεῖ νῦν ἀπροστάτευτος, ἀποταθεῖσα δέ πρός τόν Οἰκουμενικόν Θρόνον διά τε γραμμάτων καί δι' ἐπί τούτῳ ἀποσταλείσης ἀντιπροσωπείας, ἠτήσατο τήν πνευματικήν χειραγωγήν καί πρόνοιαν αὐτοῦ πρός ἀσφαλῆ καί κανονικήν λειτουργίαν καί διεξαγωγήν τῶν κατ' αὐτήν... ὀρίζομεν ὅπως ἀπό τοῦ νῦν οἱ ἐν τῇ Θεοφρουρήτῳ Δημοκρατίᾳ τῆς Φιλλανδίας βιοῦντες Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί μετὰ τῶν ἰδρυμάτων αὐτῶν ὡς συγκεκροτημένοι εἰς μίαν ἐνιαίαν ἐκκλησιαστικήν περιφέρειαν ἔχουσιν τό ὄνομα Ὁρθόδοξος Ἀρχιεπισκοπή Φιλλανδίας...».

Εἶναι, ἀδελφοί, σαφεῖς ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ Πατριαρχικοῦ καί Συνοδικοῦ ἐκείνου Τόμου τόσον αἱ προϋποθέσεις ἀσκήσεως τῆς κανονικῆς μερίμνης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί εἰς τήν ἰδικήν σας περίπτωσιν, ὅσον καί αἱ κανονικά ἀπαιτήσεις διά τήν ὀργάνωσιν τῆς ζωῆς καί διακονίας τῆς Ὁρθόδοξου τοπικῆς σας Ἐκκλησίας. Εἶναι, ἄλλωστε, ἀποστολική προτροπή τό συναντιλαμβάνεσθαι πάντοτε φιλαδέλφως τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας ἄλληλα, εἴτε ἐν τοῖς χαρμοσύνοις, εἴτε ἐν τοῖς θλιβεροῖς γεγονόσι καί ἐπετείοις, μάλιστα δέ ἐν Κυρίῳ φροντίς τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἦδη κατὰ τό τρέχον ἔτος συμπληρωθέντων, σὺν Θεῷ, ἐνενήκοντα ἐτῶν ἀπό τῆς χορηγήσεως ἐκ μέρους τῆς Μητρὸς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας τοῦ π ρ ο ν ο μ ί ο υ τῆς αὐτονομίας εἰς τήν ἐν τῇ ὡραίᾳ ταύτῃ Χώρα Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἀποτιμῶντες, ὡς εἰκός, κατὰ καθῆκον, τόν καρπὸν τῆς δημιουργηθείσης ἐκκλησιαστικῆς διοικητικῆς καταστάσεως ἐνταῦθα, ἦλθομεν ἐπί τούτῳ ἐκ τῆς ἐν Φαναρίῳ Κωνσταντινουπόλεως ἱστορικῆς ἕδρας ἡμῶν καί, εὐρισκόμενοι ἐνταῦθα εἰς συνεορτασμόν μεθ' ὑμῶν πάντων, ἀδελφοί καί τέκνα, χαίρομεν καί συγχαίρομεν ἀπό καρδίας διά τά ἄχρι τοῦδε ἐπιτεύγματα τοῦ εὐλογημένου καί ὀσημέραι αὐξανομένου εἰς ἅπαντα τά ἐπίπεδα φιλοθέου καί ὑπὸ ἐκλεκτῶν Ἱεραρχῶν διαποιμαιομένου λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

Καί χαίρομεν, διότι διαπιστοῦμεν ὅτι καί σεῖς καί ἡμεῖς δοκιμάζομεν καί ἔχομεν χ α ρ ἄ ν, διά τόν ἀπλούστατον λόγον, ὅτι εὐρισκόμεθα ἐν κ ο ι ν ω ν ί α πίστεως καί δόγματος, καί ὁ ὢν ἐν κοινωνίᾳ μετὰ τοῦ Θεοῦ καί μετὰ τῶν ἀδελφῶν του χαίρει πάντοτε.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, τό μυστικόν καί θεανθρώπινον σῶμα τοῦ Χριστοῦ, μετέχει, διά τῆς κοινωνίας ταύτης, καί τῆς αἰωνιότητος, πρός τήν ὁποίαν ἀκλινῶς καί ἐπιποθῆτως ἀτενίζει, ἀλλά καί τῶν ἐπισυμβαινουσῶν ἱστορικῶν ἀλλαγῶν καί περιπετειῶν τοῦ λαοῦ ἐν τῷ γεωγραφικῷ χώρῳ, ἐντός τοῦ ὁποίου ὑφίσταται.

Ἡ Ὁρθόδοξος Αὐτόνομος Ἐκκλησία τῆς Φιλλανδίας, διά ποικίλων ἱστορικῶν συμπληγᾶδων διαπλεύσασα καί διαφόρων πνευματικῶν λυστραιγόνων τάς ἐπιβουλὰς καί ἐπιθέσεις ἐν ἄκρᾳ ὑπομονῇ ὑποστᾶσα, ἠξιώθη ἐν τέλει ὅπως δικαίως λάβῃ τήν αὐτονομίαν ἐν τῇ διοικήσει αὐτῆς, κατόπιν τῆς ἀποφάσεως, τοῦ ἱστορικοκανονικῶ δικαίῳ χορηγοῦντος ἐκάστοτε ταύτην ταῖς ἐπί μέρους τοπικαῖς Ἐκκλησίαις Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, προϋποτιθεμένων βεβαίως πάντοτε τῶν καταλλήλων συνθηκῶν καί πρὸς τοῦτο ἀπαιτήσεων, τῶν σαφῶς προδιαγεγραμμένων.

Ἡ χορήγησις τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτονομίας ὅμως ἀπαιτεῖ καί φανερόντι πρωτίστως τήν πνευματικὴν, ἀλλὰ καί τήν διοικητικὴν ὠρίμανσιν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, δυναμένης ἐν τοῖς ἐφεξῆς νά διευθετῇ τὰ τοῦ οἴκου τῆς, ἄνευ ἕξωθεν ἐπεμβάσεων καί εἰσπηδήσεων τρίτων, συνδεδεμένης πάντοτε μετὰ τοῦ χορηγήσαντος εἰς αὐτὰς τὸ αὐτόνομον καθεστῶς Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὑπὸ τὴν κανονικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου εὐρίσκεται, ἀλλὰ καί μετὰ τῶν λοιπῶν ἀνά τὴν δεσποτείαν Κυρίου Ὁρθοδόξων Πατριαρχείων καί αὐτοκεφάλων καί αὐτονόμων Ἐκκλησιῶν ἐν τῇ αὐτῇ δογματικῇ πίστει καί τῇ λειτουργικῇ παραδόσει, γεγονόςς τὸ ὁποῖον διασφαλίζει τὴν καί ἐν τῷ μέλλοντι ὑπεύθυνον π ο ρ ε ί α ν καί σ υ μ π ο ρ ε ί α ν πασῶν τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ὡς ἐ ν ι α ί ο υ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, μέ τελικόν στόχον καί προορισμόν τὴν οἰκοδομήν καί σωτηρίαν καί θέωσιν τῶν πιστῶν.

Ἡ ὑμετέρα εὐλογημένη Ἐκκλησία τῆς Φιλλανδίας πολλαχῶς, πολυτρόπως καί πολυμερῶς ἀπέδειξεν ὅτι λίαν καρποφόρος καί εὐαγγελικῶς ἤσκησε τὸ χορηγηθέν καθεστῶς τῆς αὐτονομίας, ὀργανωθείσα διοικητικῶς μεθ' ὑποδειγματικοῦ τρόπου καί ἀποκτήσασα δικαίως τὸν σεβασμόν καί τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἐν τῇ Χώρα ταύτῃ ἐτέρων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καί Ὁμολογιῶν, ἀφοῦ ἐν εἰρήνῃ Χριστοῦ πορευομένη καί προκόπτουσα φ α ί ν ε ι τὸ σωτηριῶδες φ ῶ ς τῆς Ἀληθείας πᾶσι τοῖς ἐν Φιλλανδίᾳ παροικοῦσιν.

Ὡς Μήτηρ Ἐκκλησία τὸ καθ' ἡμᾶς Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον, σκοποῦν εἰς τὴν εὐστάθειαν τῶν κατὰ τόπους Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, τῶν ὁποίων ἡ «ἐπισύστασις» εἶναι ἡ καθ' ἡμέραν μέριμνα αὐτοῦ, διακονοῦν δέ καί ἐγγυώμενον τὴν ἐνότητα αὐτῶν πρὸς ἀλλήλας καί πρὸς τὸ ἴδιον, ὡς πανορθόδοξον κ έ ν τ ρ ο ν, χαίρει καί καυχᾶται διά τὴν προσφιλεῖς θυγατέρα αὐτοῦ Ὁρθόδοξον Αὐτόνομον Ἐκκλησίαν τῆς Φιλλανδίας, ἀλλὰ καί διά τὴν Ἱεραρχίαν καί πάντα τὸν κληρὸν καί τὸν λαόν αὐτῆς, τοὺς ἐν στρατείᾳ σήμερον καί τοὺς ἐν τῇ θριαμβευούσῃ ἐκκλησίᾳ, καθόσον ἐν ἀξιομιμητῷ τρόπῳ πολιτεύεσθε

ἀπ' ἀρχῆς μέχρι σήμερον, ἐπί 90 ἔτη, καί διατηρεῖτε καί ἐπαυξάνετε τήν ἅπαξ ὑμῖν παραδοθεῖσαν πίστιν, τήν ὁποίαν ὡς θησαυρόν πολυτίμητον κατέχετε, ἀλλά καί παρέχετε καί ἐκείνοις ἐκ τῶν συμφυλετῶν σας, ὅσοι ἐπιθυμοῦν ἐλευθέρως νά οἰκειοποιηθοῦν ταύτην προσωπικῶς, ὡς ἀποδεικνύουν αἱ στατιστικά καί ἡ ἱεραποστολική δραστηριότης τῆς Ὁρθοδόξου ἐν Φιλλανδία Ἐκκλησίας.

Δέν θά εἴπωμεν πλείονα. Ἡ χαρά ἡμῶν ὡς Μητρός Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως καί ὡς Πατριάρχου καί πνευματικοῦ σας πατρός εἶναι πεπληρωμένη. Ἀρκεῖ τό γεγονός ὅτι δύο μόνον Ἐκκλησίαι τῆς Χώρας κατοχυροῦνται συνταγματικῶς καί ἀποτελοῦν νομικά πρόσωπα δικαίου. Ἡ πολυπληθής Εὐαγγελική Λουθηρανική καί ἡ μόλις 65 χιλιάδας πιστούς ἀριθμοῦσα Ὁρθόδοξος. Ἡ δραστηριότης καί ἡ δυναμική ὅμως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἶναι ἀντιστρόφως ἀνάλογος τῶν καταγραφῶν, ὡς παρετήρησεν ἐν συνεντεύξει αὐτῆς πρό ἐτῶν καί ἡ ὑμετέρα Ἱερότης, καί συγκεκριμένως κατά τήν ἐπίσκεψιν αὐτῆς πρός τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Ἡ σ τ ρ ο φ ἡ πρός τήν Ὁρθοδοξίαν τῶν Φιλλανδῶν εἶναι σαφής. Τό μαρτυροῦν οἱ πολλοί Ὁρθόδοξοι Ἱεροί Ναοί καί Ἐνορίαί, αἱ Ἱεραὶ Μοναί, ἡ Θεολογική Σχολή τοῦ Joensuu. Ὅλα αὐτά ἀποδεικνύουν τήν ἀ κ μ ἦν τῆς Ὁρθοδοξίας.

Τό ἐπιτελεσθέν ἐκκλησιαστικόν, πνευματικόν καί εὐρύτερον ἔργον Ὁρθοδόξου μαρτυρίας ὀφείλεται ἀσφαλῶς εἰς τόν λαόν, εἰς τοὺς σοφοὺς καί ἐμπείρους Ἱεράρχας, τήν θυσιαστικὴν κένωσιν τοῦ ἱεροῦ κλήρου, κυρίως ὅμως εἰς τήν εὐλάβειαν καί τάς καταβολάς τῶν Ὁρθοδόξων Φιλλανδῶν. Ὀφείλεται εἰς τήν φιλόθεον συμπεριφορὰν τῶν πατέρων καί προγόνων σας. Συμπεριφορὰν, ἡ ὁποία "τὴν τοῦ λόγου χρήσιν μὴ ἀμαθῶς ἔχει... μανθάνει δέ ἀνεπαισχύντως καί διδάσκει ἀνεπιφθόνως", ὥστε νά ἔχη πλήρη ἐφαρμογὴν τό τοῦ Μεγάλου Βασιλείου: "Οὐ φωνὴ μόνον ἢ καί βλέμμα, ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ τό τῆς ψυχῆς εἶδος δεικνύει· ἀλλὰ καί στολισμὸς ἀνδρός, καί γέλως, καί βῆμα ποδός, ἀναγγέλει περὶ αὐτοῦ..." (Περὶ τῆς ἐν παρθενίᾳ ἀληθοῦς ἀφθορίας, P.G. 30,741B).

Ἡ φωνὴ σας, τήν ὁποίαν ἀκηκόαμεν, καί τό βλέμμα σας, τό ὁποῖον διορατικῶς διαπιστοῦμεν, καί ἡ σεμνότης τοῦ στολισμοῦ τῆς ψυχῆς σας, καί τὰ καθημερινὰ βιώματά σας, δηλαδή «ὁ γέλως» καί τό «βῆμα τοῦ ποδός» σας, τὰ ὁποῖα σιωπηλῶς ἐκ Φαναρίου καί ἀκοιμήτως παρακολουθοῦμεν καθ' ὅλα αὐτά τὰ ἔτη, δηλώνουν εὐγλώττως καί τό μαρτυροῦμεν κατά τήν ὥραν ταύτην ἡμεῖς ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης, δηλώνουν, λέγομεν, ὅτι μιμείσθε τόν Θεόν καί τοὺς Ἁγίους Αὐτοῦ κατά τήν δοθεῖσαν ὑμῖν παρ' Αὐτοῦ δύναμιν.

Ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία, ἐορτάζουσα σήμερον μαζί σας αὐτὴν τήν

ιστορικήν ἐπέτειον, σᾶς προσκαλεῖ, Ὁρθόδοξοι Φιλλανδοί, «εἰς τό πάντοτε χαίρειν, οὐχί τόν τυχόντα... ἀλλά τόν ζῶντα (χρόνον) ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς τόν Χριστόν, ὡς πρός τό ἀκρότατον τῶν ἀγαθῶν συναφείας μηδαμῶς τήν ἀπό τῶν ὀχληρῶν τῆς σαρκός συμπάθειαν δεχόμενοι... Ὅλη δέ ψυχή ἡ ἅπαξ προσδεθείσα τῷ πόθῳ τοῦ κτίσαντος... τό περιχαρές αὐτῆς καί εὐθυμον ὑπό τῆς ποικίλης μεταπτώσεως τῶν σαρκικῶν παθημάτων (τῆς ματαιότητος τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων δηλαδή) οὐ μεταβαλεῖ, ἀλλά τά τοῖς ἄλλοις λυπηρά προσθήκην εὐφροσύνης προήσεται» (πρβλ. Μεγάλου Βασιλείου, Περί εὐχαριστίας, P.G. 221A-221C). Αὐτή εἶναι καθ' ἡμᾶς καί δι' ἡμᾶς ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Φιλλανδίας, ὅλοι σας, οἱ ἐν αὐτονομίᾳ ἐπί 90 ἔτη αὐξηθέντες καί ἐν αὐτονομίᾳ πορευόμενοι τήν κλήσιν καί τήν ἀποστολήν σας.

Συνεχίσατε, λοιπόν, προτρεπόμεθα, παρακαλοῦμεν καί ἀξιοῦμεν ὁ Πατριάρχης σας ἀπό τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τοῦ περιβάλλοντος ὅλους σας μετ' ἰδιαιτέρας στοργῆς, ἀγάπης, μερίμνης καί ἐνδιαφέροντος, ἐπί τῆς αὐτῆς ὁδοῦ τήν προοδευτικήν πορείαν, καλλιεργοῦντες καί αὐξάνοντες τά τ ἄ λ α ν τ α τά ἐκ τῆς φύσεως, ἀλλά καί τά ἀπό Θεοῦ ἀποκαλυπτόμενα, ὡς ἡ Ὁρθόδοξος Πίστις καί Χάρις ἡ σωτήριος, καί, ὀλοτελῶς ἀγιαζόμενοι ἄχρι τέλους τοῦ παρόντος αἰῶνος, στοχεύσατε ἀκλινῶς εἰς τό Πρόσωπον τοῦ Δομήτορος τῆς Ἐκκλησίας, μιμούμενοι τούς βίους καί τά κατορθώματα τῶν Ἁγίων μας, ἵνα γένησθε κληρονόμοι τῆς ποθητῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐπιδεικνύοντες πλείονα τῆς ἐν τῷ νόμῳ δικαιοσύνην (πρβλ. Ματθ. ε', 20 καί Φιλίπ. γ', 4-9), βασιλείαν εἰς τήν ὁποίαν πάντες κεκλήμεθα τῷ ἀπείρῳ Ἐλέει τοῦ Φιλανθρώπου Θεοῦ, Ὡς ἡ δόξα καί τό κράτος καί ἡ δύναμις καί ἡ τιμή καί ἡ προσκύνησις νῦν καί εἰς τούς ἀπεράντους αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.